

LA TRIBUNA

La censura és la comissària... però també la cònsol

MARIAN
SANCHIZ

Si algú hagués volgut inventar una metàfora perfecta sobre la censura, no hauria pogut fer-ho millor que Rosa Gili. Cancel·lar una exposició sobre la censura, per por a les conseqüències de mostrar una obra censurada, dins la mostra de “La censura és la comissària”, mereix una menció especial al Museu dels Paradoxes Polítics del segle XXI que, si no existeix, caldria fundar-lo a Escaldes-Engordany.

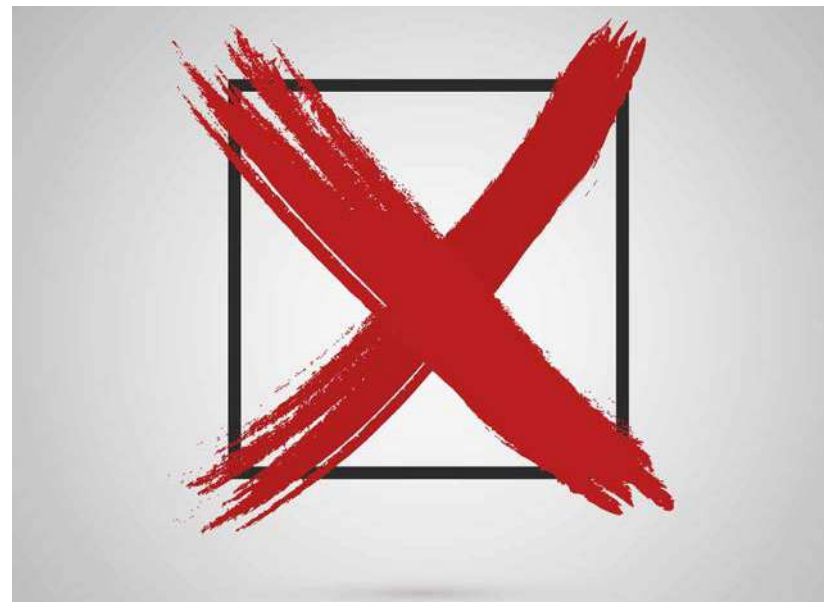
La cònsol major d'Escaldes-Engordany ha aconseguit competir amb Turquia, Rússia i fins i tot amb Iran en l'art de la censura. Tot per una portada de *Charlie Hebdo* que ja havia estat exposada a Andorra el 2018 sense cap incident. Però aquesta vegada, l'amenaça invisible –potser una ombra sospitosa darrere un cavallet d'exposició– ha estat suficient per justificar la retirada de

l'obra.

La frase de Gili (“Prefereixo censurar que anar a un funeral”) per justificar la seva decisió, podria fer fortuna a Corea del Nord si s'hi posen les coses creatives. Però com que Andorra no és una dictadura, la decisió ha estat rebuda amb un nivell d'indignació propi del nostre règim democràtic. I no per por, sinó per dignitat.

Primer es va escudar en la informació (que no és el mateix que rebre l'aprovació) que va donar al cap de Govern i al servei de Policia. Després ens assabentem que la informació es va lliurar una volta tancaada l'exposició. A més, va pressionar els mitjans de comunicació perquè no fessin la seva feina (la d'informar) en relació a la cancel·lació. Una actuació pròpia de règims autoritaris.

A tall de comparació, fa pocs anys la ciutat alemanya de Kassel va rebre crítiques per una exposició polèmica dins la *Documenta 15*. Es va mantenir oberta mentre es debatien els

FREEPIK

límits de l'art i de la llibertat d'expressió. A França, *Charlie Hebdo* segueix publicant, malgrat les tragèdies. I ni Macron ni cap *maire* o responsable comunal han tapat les portades amb espelmes o excuses. Però a Andorra, amb cap alerta terrorista, ni cap comunicat oficial advertint perill, s'ha censurat la censura per protegir la llibertat (?). Kafka, Orwell i Chaplin en un còctel dignísim del Cirque du Soleil.

Els partits polítics que donen suport a Rosa Gili es troben en un trilema: O la defensen, o es desmarquen o callen i deixen passar el temps. Si la de-

fensen, aleshores es contradueixen amb tot el que han predicat sobre llibertats civils. I si es desmarquen, queden com a partits amb principis incoherents i poc creïbles. Sigui com sigui, el cost polític està servit per als uns i per als altres. Encara que callin i s'amaguin, el silenci té tant de poder com les paraules.

Mentre això passa a Escaldes-Engordany, a Madrid es fan exposicions sobre el franquisme, a Berlín es projecten documentals sobre el nazisme amb total llibertat, i a Londres, el *Tate Modern* programa obres que incomo-

den més que un sopar de Nadal amb cunyats conspiranoics. Però a Andorra, una caricatura provoca una retirada no només de l'obra sinó també del sentit comú.

Aquest cas passarà als annals de la cultura andorrana, no pas per la qualitat artística de l'obra censurada, sinó per la dimensió tragicòmica del que ha suposat. Rosa Gili ha perdut una oportunitat d'or per demostrar coratge institucional i ha regalat als crítics una història de manual: la d'una administració que, per evitar la censura, acaba censurant-se a si mateixa. Potser veurem alguna portada dels nostres mitjans de comunicació formant part del Museu de l'Art Prohibit.

I això, en política, no només s'anomena “error”, és una tàcita confessió de voluntat autoritària. O com deia Tatxo Benet al diari Ara del 28/5/25, “per censurar només cal tenir una mica de poder, per petit que sigui.” ●

Membre de la CPN de Progressistes-SDP